

Monumentnummer*: 525610

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82652/91

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Panningen Peel en Maas Limburg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Helden G 7835

Omschrijving**

Inleiding.

De KLOOSTERKAPEL met aangrenzende SACRISTIE en voormalige GRAFKAPEL van de uit Frankrijk afkomstige paters Lazaristen maken deel uit van een groot, overigens buiten de rijksbescherming vallend kloostercomplex aan de Kerkstraat in het centrum van Panningen. De objecten zijn gelegen ter linker zijde (zuidwestzijde) van het kloosterhoofdgebouw, in een vleugel die loodrecht op de Kerkstraat is gesitueerd.

De te beschermen onderdelen zijn ontworpen in Neo-Gotische stijl en vormen een uitbreiding van het vanaf 1879 in delen opgetrokken kloostercomplex. Architect Henri Seelen uit Venlo bouwde in 1907 de kapel, die op 28 april 1908 werd ingezegend. In 1913 werd het werk afgerond met de toevoeging van straalkapellen. De gebroeders Gooden uit Meijel voerden het werk uit.

Behalve het kloosterhoofdgebouw valt een aan de linker gevel van de kapel grenzende verbindingsgang (verbindt hoofdgebouw, kloosterkapel, krans met straalkapellen, sacristie en zijerf met elkaar) buiten de rijksbescherming.

Het klooster werd in de loop der tijd door diverse vluchtorden bewoond en voor verschillende doeleinden gebruikt. De beschermde onderdelen zijn tot stand gekomen onder de uit Frankrijk gevluchte paters Lazaristen, die het klooster sedert 1903 bewonen. De Lazaristen, als orde gesticht in 1625 door de Heilige Vincent, richtten het gebouw in als grootseminarie en missieklooster. Thans doet het pand dienst als kloosterbejaardenoord en moederhuis van de Nederlandse Lazaristen met provinciaalaat, economaat en missieprocur. De kapel en sacristie zijn nog steeds in gebruik. De belendende grafkapel met ondergelegen, thans afgesloten dodenkelder bleef als zodanig tot 1966 in functie en doet tegenwoordig dienst als rouwkapel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving.

De op het noordwesten georiënteerde kloosterkapel beslaat evenals de belendende sacristie en voormalige grafkapel een nagenoeg rechthoekige plattegrond. De kapel telt zes traveeën met een 3/8 koorsluiting en bestaat uit een eenbeukige gebedsruimte met zolderverdieping onder een met gesmoorde tuile-du-nordpannen (oorspronkelijk leien) gedekt zadeldak dat bij de absis omloopt. Nokeinde bekroond met een gestileerd smeedijzeren kruis. Enkele dakkapellen aan de binnenplaatszijde zijn thans vervangen door dakvensters. De met bitumen (oorspronkelijk leien) gedekte tentdakjes van vier aangrenzende straalkapellen zijn evenals het met tuile-du-nordpannen gedekte schilddak van de sacristie bekroond met pironnen.

De beschermde onderdelen zijn opgetrokken uit in kruisverband gemetselde baksteen met toepassing van rode profielsteen rond gevelopeningen, voor de plint, gootlijst en klossen en daarnaast hardsteen voor lekdorpels, waterlijsten, lateien, tracerwerk, aanzetstukken, versnijdingen van steunberen, traptreden en als gevelafdekking.

De gevels van de kapel worden verlevendigd door een omlopend spitsboogfries en verticaal geled door zich driemaal verjongende steunberen. Per travee twee gekoppelde lancetvensters onder een rondvenster, alle voorzien van glas-in-lood. In de straalkapellen bevinden zich tussen forse overhoekse lisenen kleine, van glas-in-lood voorziene lancetten. De gevels van de sacristie worden eveneens verlevendigd door een omlopend spitsboogfries. De vernieuwde vensters zijn afgezet met smeedijzeren diefijzers. De aangrenzende voormalige grafkapel heeft kleine lancetten met glas-in-lood en een dubbele, houten entredeur voorzien van panelen, glas-in-lood en decoratief gesmede diefijzers. Boven de deur een gedrukt spitsboogvormig venster waarin glas-in-lood en flamboyant maaswerk met visblazen en vierpas.

In het interieur van de kapel worden de witgepleisterde wanden en gewelkappen geled door schalken, kruisribben, schild- en gordelbogen in geprofileerde baksteen. De opstand is tweedelig en bestaat uit een massief muurvlak in de benedenzone en de met tandlijsten omkaderde glas-in-loodvensters in de bovenzone, van elkaar gescheiden door een omlopende cordonlijst. De schalken ter weerszijden geleden de binnenruimte verticaal. Ze zijn voorzien van hardstenen basementen en gepolychromeerde halfkapitelen met koolbladdecoratie die kruisribgewelven met hardstenen sluitstenen ondersteunen. In de kapel ligt een terrazzovloer. In de middelste travee van de koorsluiting geeft een doorgang bestaande uit twee gekoppelde, op een middenzuil rustende spitsbogen toegang tot een partiële krans met vier straalkapellen in overeenkomende vormgeving. De vloer is belegd met monochrome cementtegels. De voormalige grafkapel heeft een spitsboogvormig houten tongewelf en een vloer met zwart-witte plavuizen.

Naast de architectonische opzet verwijzen ook diverse elementen in het interieur en de inventaris naar de Franse herkomst (en doelstellingen) van de Lazaristen, waaronder de iconografie van de gebrandschilderde glas-in-loodvensters, afkomstig uit het atelier van Nicolas in Roermond. Afgebeeld zijn de verschijning van Maria aan de H. Catharina Labouré in de Kapel der Verschijningen te Parijs, de stichter Vincent die de regel uitreikt aan de Lazaristen, zijn rechterhand Louise de Marillac en enkele tijdens de missie in China aan de marteldood gestorven Lazaristen. In de straalkapellen eveneens gebrandschilderde glas-in-loodvensters waarop verscheidene heiligen. Op de zangertribune staat een groot neogotisch orgel, afkomstig uit het bekende Parijse atelier van A. Cavallé-Coll en Ch. Mutin (1912) en als zodanig zeldzaam in Nederland. Verder zijn onder andere van belang: diverse enkele en dubbele eikenhouten paneeldeuren met smeedijzeren krukken en sierbeslagwerk, bij de centrale entredeur voorzien van een spitsbogig bovenlicht met gekleurd glas-in-lood en in de partiële trans van neogotisch tracerwerk met dito glas-in-lood; een uit een dubbele deur met spitsbogig bovenlicht bestaande pui waarin eikenhouten maaswerk met gekleurd glas-in-lood (grafkapel); een decoratieve wandschildering met lokale religieuzen (grafkapel); twee plafondbogige neogotische sacristiekasten voorzien van panelen, kroonlijsten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en een beeldnis (sacristie) en hoge lambriseringsen, divers meubilair en kruiswegstaties in neogotische stijl (kloosterkapel).

Waardering

De kloosterkapel met sacristie en voormalige grafkapel zijn van algemeen belang. De objecten bezitten cultuurhistorische waarden als herinnering aan de vluchtorden en als bijzondere uitdrukking van de contemplatie en grafcultuur van de paters Lazaristen. Zowel in architectonische opzet als interieuraankleding en inventaris zijn Franse invloeden aanwijsbaar. De objecten bezitten architectuur- en kunsthistorische waarden, vooral vanwege de consequente toepassing van neogotische -deels op Frankrijk geïnspireerde- stijlelementen in zowel in- als exterieur, vanwege het belang van het zeldzame Parijse orgel voor de geschiedenis van de orgelbouw en op grond van de hoogwaardige esthetische kwaliteiten en verfijnde detaillering van interieur en inventaris. De objecten bezitten ensemblewaarden als essentiële onderdelen van een historisch gegroeid kloosterensemble aan de Kerkstraat te Panningen. De objecten zijn van belang vanwege de gaafheid van ex- en interieur en diverse gaaf bewaard gebleven en deels zeldzame elementen van de inventaris.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterkapel(TFU)